

Miljøkonsekvensrapport for Tøndborgvej 53

Arnold Froklage

Tøndborgvej 53

8620 Kjellerup

Udarbejdet den 12. februar 2019

Rev. den 4. juli 2019

Af miljørådgiver Nina Laudal Jensen

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
Ikke teknisk resumé.....	4
Basisoplysninger	4
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	4
Biaktiviteter	4
Der er ikke biaktiviteter på ejendommen.	4
IE-brug	4
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	4
Indretning og drift	4
Afløbsforhold	7
Foderopbevaring	8
Lys	8
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	9
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	9
Beliggenhed	10
Planforhold	10
Landskab.....	10
Afstandskrav	11
Naturområder.....	12
Ammoniakemission	12
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	12
Kategori 1-natur	12
Kategori 2-natur	12
§ 3-områder.....	13
Kategori 3-natur	13
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	14
National beskyttelse af arter af planter og dyr	14
Biodiversitet – Den danske Rødliste	14
Lugt	15
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	15
Støj.....	15

Rystelser	16
Støv	16
Fluer og skadedyr	17
Til- og frakørsels forhold.....	17
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	18
Egenkontrol	20
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	20
Grundvand	20
Jordforurening	20
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	21
Affald	21
Døde dyr	21
Vand.....	22
Energi.....	22
BAT (ammoniak)	22
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	23
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgtes virkning på miljøet.....	23
Alternative løsninger	23
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	24

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver en planlagt udvidelse af Tøndborgvej 53, 8620 Kjellerup, beliggende i Silkeborg Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 1467 af 06/12/2018 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.

Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

God læselyst.

Ikke teknisk resumé

Arnold Froklage ønsker at få en fleksibel miljøgodkendelse til kvægproduktion på Tøndborgvej 53, 8620 Kjellerup. De eksisterende stalde vil drives med en fleksibel kvægproduktion på produktionsarealet, uden at der foretages ændringer i eksisterende stalde. Herudover ønskes en bygning som i dag er registreret som maskinhus ændret til stald. Der skal også etableres en ny gyllebeholder på 4.000 m³ samt to nye fastepladser til kalve.

Der er foretaget beregninger af lugt i forhold til nabo, samlet bebyggelse og by. Beregningen viser at lugtgenekriteriet er overholdt. Det forventes derfor ikke at nabobebyggelse mv. vil opleve generende lugt fra ejendommen i forbindelse med udvidelsen. Endvidere er forhold angående f.eks. støv, skadedyr mv. beskrevet og det vurderes at der ikke vil opstå gener for omgivelserne.

Der er foretaget beregninger i forhold til ammoniakdeposition på nærliggende natur. Beregningerne viser at der ikke vil ske en merdeposition på over 1 kg N set over en 8 årig periode. Ud fra ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet og at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til beskyttede arter af planter og dyr.

Basisoplysninger

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Arnold Froklage driver kun Tøndborgvej 53.

Biaktiviteter

Der er ikke biaktiviteter på ejendommen.

IE-brug

Husdyrbruget er ikke kategoriseret som et IE-brug.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift

Oversigt over husdyrbrugets bygninger:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
1. stald	2137	Naturlig ventilation	6 m	(#142396) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse (#142189) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0 0	120 1351
2. stald	2102	Naturlig ventilation	6 m	(#142473) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse (#142190) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0 0	110 1624
3. stald	626	Naturlig ventilation	3 m	(#142191) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	626
4. kalve	56	Naturlig ventilation	3 m	(#142192) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	56
5. kalveplads	238	Naturlig ventilation	3 m	(#142193) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	238
6. fremtidig kalveplads	124	Naturlig ventilation	3 m	(#142213) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	124
7. fremtidig kalveplads	123	Naturlig ventilation	3 m	(#142214) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	123
Sum						4372

Tabel 1. Oversigt over produktionsareal

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
8. gb	Flydende				736
9. ny gb	Flydende				763
10. mødding	Fast				353

Tabel 2. Husdyrbrugets gødningslagre

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ud fra ansøgers opmåling i bygning 1 og 3 samt bygnings-tegninger for stald 1 og 2. Byggetegning for stald 1 og 2 er vedlagt som bilag. De resterende bygninger og pladser er medtaget med 100 % produktionsareal.

Der sker som følge af det ansøgte en udvidelse af produktionsarealerne i og med at der godkendes et areal til udendørs opstilling af kalvehytter, og maskinhus søges inddraget som stald. Herudover sker der en administrativ udvidelse af produktionsarealet i bygning 1 i og med eksisterende nakkebomsareal medtages i ansøgt drift. Dette betyder udelukkende at sengens størrelse kan reguleres efter størrelsen på dyrene uden det kræver en ny miljøgodkendelse. Det betyder derved ikke at arealet hvor der går dyr på bliver større.

Bygning 1. Eksisterende stald med senge og spalter (1351 m²), samt et område med dybstrøelse (120 m²) i stalden er der også malkestald, tankrum og kontor. Produktionsarealet i ansøgt drift er inkl. nakkebomsareal, da der ønskes mulighed for at flytte nakkebommen alt efter størrelsen af dyrene i stalden.

I nudrift og 8 års drift er nakkebomsarealet trukket fra, dette er årsagen til at det eksisterende areal med senge og spalter stiger til ansøgt drift.

- Bygning 2. Stald på ca. 35 m x 54 m, opført som maskinhus og ønskes ændret til stald. Stalden søges indrettet med senge med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb(1.490 m² inkl. nakkebomsareal) samt et område med dybstrøelse (110 m²). Herudover er der medtegnet drivgang fra stald 2 til stald 1. Da der ikke ønskes krav i forhold til rengøring på drivgangen er dette område også indtastet under stald 2.
- Bygning 3. Eksisterende dybstrøelsesstald
- Bygning 4. Eksisterende kalvestald
- Bygning 5. Kalveplads
- Bygning 6. Fremtidig kalveplads
- Bygning 7. Fremtidig kalveplads
- Bygning 8. Eksisterende gyllebeholder
- Bygning 9. Ny gyllebeholder på 4.000 m³
- Bygning 10. Møddingsplads
- Bygning 11. Maskinhus
- Bygning 12. Værksted/garage
- Bygning 13. Plansiloanlæg
- Bygning 14. Stuehus

Figur 1. Situationsplan

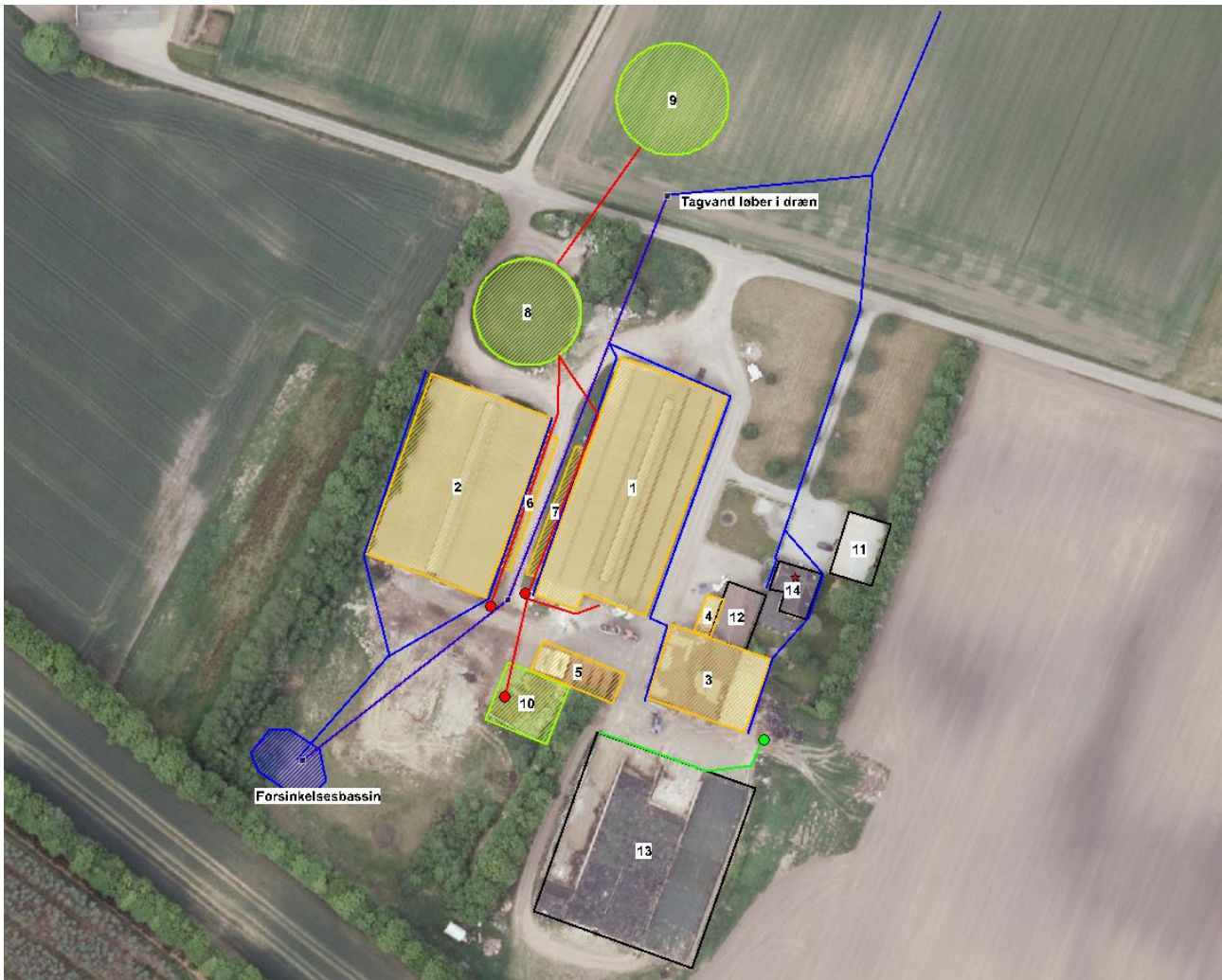
Afløbsforhold

Afløbsforhold ses på nedenstående figur.

Overfladevand fra plansiloanlæg udsprinkles, men kan opsamles i samlebrønd på 99 m³ når forholdene ikke er egnet til udsprinkling. Derudover er der etableret nødoverløb til gyllekanaler. Udsprinkling sker efter retningslinjerne i landbrugets byggeblad (103.09-05) for udsprinkling af ensilagesaft og restvand.

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet. Herfra kan det suges op og fjernes.

Tagvand fra stald 2 løber til forsinkelsesbassin og langsomt videre til dræn. Øvrigt tagvand løber i dræn.

Figur 2. Afløbsplan

Foderopbevaring

Ensilage opbevares primært i plansiloer med opsamling af vand, hvorved risikoen for forurening af det omkringliggende miljø mindskes. Endvidere reduceres foderspild og foderet holdes renere til fordel for dyrenes velfærd. Enkelte år kan der være behov for opbevaring af ensilage i markstak. Syd for bygning 1 er der to siloer hvori der også opbevares foder til dyrene.

Lys

Lys i stald 1 og 2 er styret af timer og der er kun vågelys tændt om natten. I stald 3 er der kun tændt lys når der arbejdes i stalden. Ved småkalve tændes lys ved behov. Der er etableret udendørslys med sensor ved begge nordgavle på bygning 1 og 2. Der er endvidere udendørslys med censor på sydgavlen på stald 2 og udendørslys med timer på sydgavlen på stald 1.

Der sker ikke ændringer af udendørsbelysningen som følge af udvidelsen.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne.

Figur 3. Oversigtskort

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

I forbindelse med ombygning af stald 2 etableres der en intern kørevej fra nuværende indkørsel og vest om bygningen. Derudover etableres der 2 nye kalvepladser mellem stald 1 og 2. Derudover opføres der en drivgang mellem stald 1 og 2.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Opbevaringsanlæg	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)	Byggeår /10 års beholderkontrol
Gylletank (bygning 8)	3.400	3.400	2002/2022
Gylletank (bygning 9)		4.000	
I alt	3.400	7.400	

Tablet 3. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanke til gyllebeholder. I fortanke er der en el-pumpe, der pumper gyllen via jordledninger til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. traktorpumpe.

Loven kræver minimum 9 måneders opbevaringskapacitet, hvilket til hver en tid skal være overholdt.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares på møddingsplads. Hvis behovet opstår, vil der kunne etableres markstakke med kompost efter gældende lovgivning.

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Tøndborgvej 51, som ligger ca. 246 m øst for ejendommens lugtcentrum. Nærmeste område udlagt til byzone er Vinderslev der er beliggende over 3 km nordøst for ejendommens lugtcentrum. Samlet bebyggelse/lokalplanlagt område i landzone er Frederiksdal by, som ligger ca. 1,6 km syd for ejendommens lugtcentrum.

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne og fredninger blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Husdyrbruget ligger indenfor:

Lavbundsområde

Område med særlig drikkevandsinteresse

Nitratfølsomt indvindingsområde

Jordforurening V2 - under maskinhus som skal ændres til stald.

Husdyrbruget ligger ikke indenfor:

Særlig værdifuldt landbrugsområde

Skovrejsningsområde

Naturbeskyttelsesområde

Økologiske forbindelser / spredningskorridorer

Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø

Bevaringsværdigt landskab

Større sammenhængende landskab

Område for store husdyrbrug

Specifikke geologiske bevaringsværdier

Kystnærhedszone

Strandbeskyttelseslinje

Kirkebyggelinje

Skovbyggelinje

Åbeskyttelseslinje

Søbeskyttelseslinje
Beskyttede sten- og jorddiger
Fredede områder
Fortidsminde beskyttelseszone
Habitatområde
Råstofområder
Boringsnære beskyttelsesområder
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde
Jordforurening V1

På ejendommen er der under det eksisterende maskinhus en kortlægning som V2 forurenede jord. Kortlægningen betyder at der er en dokumenteret jordforurening på ejendommen. Kortlægningen skyldes, at der er anvendt slagger under maskinhuset. Der vil i forbindelse med ombygning til stald evt. ske gravearbejde i dette område. Dette kan måske give anledning til flytning af den forurenede jord intern eller til omplacering. Forud for gravearbejdet vil der blive søgt om tilladelse herfor ved Silkeborg Kommune.

Ny gyllebeholder ønskes placeret nord for ejendommen og nord for Tøndborgvej. Denne placering er valgt da det ikke vil være hensigtsmæssigt at placere beholderen syd for eksisterende stalde. Dette vil bl.a. kunne hindre en evt. fremtidig udvidelse af staldanlægget. Derudover er placeringen nær vejen oplagt da der leveres til biogas og dermed er det nemt for lastbilerne at tilgå både ny og eksisterende gyllebeholder.

Det øvrige ansøgte byggeri opføres i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger, og der er ikke tale om dominerende byggeri, der kan virke skæmmende i landskabet. Derudover er der valgt de samme materialer som ved det eksisterende byggeri. Det ansøgte projekt vurderes derfor ikke at have en negativ effekt på de landskabelige- og kulturhistoriske forhold.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandskravene er overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav, på nær afstanden fra maskinhuset som ønskes ombygget til stald.

Der søges derfor dispensation for afstandskravet til naboskel.

Det vurderes at de driftsmæssige ændringer ikke at ville medføre væsentlige gener fra ejendommen. Det vurderes heller ikke at ændringerne vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 4.913 kg NH₃-N/år. Kildehøjde kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter. Der er til stald 3, stald 4 og kalvepladser valgt 3 m og til de større stalde valgt 6 m. Ruheder er valgt som Landbrug i oplandet og som hhv. Blandet natur med lav bevoksning, Blandet natur med middel bevoksning og Skov i naturpunkt. Der er ikke taget stilling til kumulation, da det ikke er relevant, fordi totalbelastningen i kategori 1 natur er på 0,0 kg N/ha/år.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under Indretning og drift.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 2,5 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 228: Stenholt mose og skov.

Kategori 1-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 2,9 km nord for det nærmeste kategori 1-naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Kategori 2-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 2,5 km øst for, det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i husdyrgodkendelse.dk, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

§ 3-områder

Af figur 4 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 4. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Der er foretaget beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

De nærmest beliggende Kategori 3-naturarealer er 3 moseområder, der ligger henholdsvis nord, nordvest og syd for husdyrbruget, de er navngivet a,b og c.

Moseområde a, er beliggende ca. 200 syd for husdyrbrugets anlæg. Moseområdet ligger i tilknytning til et engareal med en § 3-beskyttet sø. Mosen er domineret af vedplanter og arealet er moderat målsat.

Moseområde b, er beliggende ca. 317 m nord for husdyrbruget. Området er domineret af vedplanter og jf. besigtigelse fra 1994, er der er tegn på tidligere tørvegravning. I Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af 29. september 2010, beskrives mosen som værende kategori 2-natur, med hængesæk og fin mosevegetation. Jf. Husdyrgodkendelse.dk er mosen kategoriseret som kategori 3-natur og lever derfor op til kravene om en maksimal merdeposition på 1 kg N/ha/år.

Moseområde c, er beliggende ca. 560 m nordvest for husdyrbruget. Mosen er domineret af vedplanter.

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde.

Følgende bilag IV-arter er ifølge Silkeborg kommune ved miljøgodkendelse i 2010 vurderet at de kunne tænkes at forekomme: damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, trolldflagermus, dværgflagermus, stor vandsalamander, spidssnudet frø og markfirben.

Kommunen vurderede på det tidspunkt, at udvidelsen ikke vil have negativ indflydelse på langt de fleste af de nævnte arter.

Idet udvidelsen foregår i de eksisterende rammer vurderes det at ovenstående vurdering er uændret.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen.

Inden for 1.000 meter af husdyrbruget er følgende bilag IV- og fredede arter blevet registreret: Butsnudet frø, stor vandsalamander, spidssnudet frø og lille vandsalamander.

For alle de registrerede arter gælder det, at de er vidt udbredte og almindelige i det meste af Danmark.

I vandhullet 310 meter syd for husdyrbruget er der registreret spidssnudet frø og stor vandsalamander. Der er foretaget beregning til søen, der viser en beregnet meremission på 0,2 kg N/ha/år. Det vurderes at den beregnede meremission ikke vil ændre tilstanden i vandhullet og skade vilkårene for spidssnudet frø samt stor vandsalamander.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Der er ikke kendskab til truede arter på den danske rødliste i nærheden af ejendommens anlæg .

Det vurderes at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

 Tøndborgvej 51	0	FMK	116,4	116,4	229,5	Ja	▼
 Hesselskovej 11	0	NY	337	303,3	1600,7	Ja	▼
 Hesselskovej 11	0	NY	337	303,3	1597	Ja	▼
 Vinderslev By, Vinderslev	0	NY	500,7	500,7	3213,7	Ja	▼

Tabel 4. Lugtgeneberegning.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.

De væsentligste miljøforhold for husdyrbrug er støj, lugt, fluer, ammoniakfordampning, godstrafik og udvaskning af kvælstof til vandmiljøet. Nærmeste nabo er beliggende indenfor 300 m der er derfor foretaget en grundig vurdering af forhold angående støj, lugt, fluer, ammoniakfordampning, godstrafik som kan påvirke de nærliggende beboelser.

I det nedenstående er enkelte forhold uddybet.

Støj

De væsentligste støjklender på et kvægbrug er malke- og køleanlæg, pumper, støj fra transportere, mv.

Ventilationen er naturlig ventilation, hvorfor der ikke er støj fra mekaniske ventilatorer. Der er dog i stald 1 to rotorere som kører på meget varme dage de er dog støjsvage.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transport i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transport i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. De fleste transport er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transport i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst.

Mælketransporterne foregår hver anden dag. Andre transport foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets køreplaner. Det samme gælder afhentning af levende dyr. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transport i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Blanding af foder foregår syd for ejendommen i forbindelse med plansiloanlægget. Der køres med mixer-vognen fra ca. kl. 7.00 og til ca. kl. 19.00.

Hver formiddag ca. kl. 9.00 kører strømaskinen i staldene. Driftsperioden er kort.

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer, betyder at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Der er redegjort for at transport og andre støjende aktiviteter så vidt muligt foregår i dagtimerne, og det vurderes samlet set ikke, at husdyrbruget vil medføre væsentligt støjgener i nærmiljøet.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transport kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transport i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Støv

Der kan forekomme støvgener ved indkøring af halm som hovedsageligt er i høst perioden. Dette ændres dog ikke væsentligt i forbindelse med udvidelsen, da der fortsat er behov for halm til foder og strøelse.

I tørre periode kan der forekomme støv fra vejanlæg når maskinerne kører på ejendommen. Der kan ligeledes forekomme støvgener ved indblæsning i siloer samt ved aflæsning af foder. Ved aflæsning ved stald 1 forventes der begrænsede problemer med støv, da aflæsningen foregår indendørs. Ved indblæsning i de udendørs siloer er der også begrænset støv. På grund af afstanden til omkringboende forventes dette dog ikke at give støvgener udenfor ejendommen.

Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Fluer og skadedyr

Der tilstræbes, at der holdes rent og ryddeligt i og omkring bygninger, herunder også renholdelse omkring krybber og afløb. Det tilstræbes at fjerne foder rester fra plansilo, foderborde, krybber osv.

Eventuelle foderrester og fast gødning fjernes hyppigt og lægges på møddingsplads. Gulve og gangarealer holdes rene og tørre. Tom emballage og andet affald bortskaffes jævnligt, og døde dyr søges afhentet hurtigst muligt.

Fluer bekæmpes med gift der påsmøres i stalden. Hos kalvene fjernes dybstrøelsen jævnligt, så opformering af fluer mindskes. Fluebekæmpelse på ejendommen ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, vil fluer og skadedyr ikke blive en gene for de omkringboende.

Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der tre indkørsler. Det er primært de to vestlige indkørsler, der anvendes i forbindelse med driften. Den østligste er indkørslen til stuehuset. I forbindelse med opførslen af ny gyllebeholder anlægges der indkørsel hertil.

Transporter sker i forbindelse med håndtering af dyr, mælk, dybstrøelse, korn, halm og foderstoffer m.v. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget i en kortere afgrænset periode. De daglige transporter foregår indenfor dagtimerne. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet. Den daglige transport foregår med enkelte undtagelser indenfor normal arbejdstid. Mælk afhentes hver 2. dag, og tidspunktet afhænger af mejeriets ruteplanlægning, hvorfor afhentning af mælk kan forekomme udenfor normal arbejdstid.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt drift
Indkøbt foder	24	38
Afhentning af mælk	181	181
Brændstof	12	12
Husdyrgødning	234	280
Husdyr til/fra ejendommen	18	18
Grovfoder	590	700
Døde dyr	52	52
Affald	12	12
Øvrige	25	52
Samlet antal transporter	1.148	1.345

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Figur 5. Til- og frakørselsforhold

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil

være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, eller hvis det der sker, ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Kemikalier opbevares i aflåst skab i stald 1.

Dieseltankene og spildolie er placeret på fast bund uden afløb, hvilket sikrer at der er mulighed for opsamling af evt. spild.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med traktorpumpe.

Pumpning af gylle og påfyldning af gylle sker altid under opsyn.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil skaden blive søgt begrænset med inddæmning med jord, halm eller lignede.

Det vurderes at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld og for at minimere risikoen for uheld.

Egenkontrol

- Der overvåges ved gyllepumpning
- Der udføres 10-årig beholderkontrol.
- Der føres logbog over gylletanke.
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Grundvand

Ejendommen ligger i område for særlig drikkevandsinteresse og nitratfølsomt indvindingsområde.

Der er en markvandingsboring på ejendommen, DGU nr. 76.1337.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Ud fra ovenstående vurderes det ikke at den påtænkte driftsændring vil have indvirkning på grundvandet.

Jordforurening

På ejendommen er der under det eksisterende maskinhus en kortlægning som V2 forurenede jord. Kortlægningen betyder at der er en dokumenteret jordforurening på ejendommen. Kortlægningen skyldes, at der er anvendt slagge under maskinhuset. Der vil i forbindelse med ombygning til stald evt. ske gravearbejde i dette område. Dette kan måske give anledning til flytning af den forurenede jord intern eller til omplacering. Hvis det bliver tilfældet at der under ombygningen skal graves eller omplaceres slagge vil der blive søgt om tilladelse herfor ved Silkeborg Kommune.

Overholdelse af vilkår i godkendelsen til slagge vil være overholdt da der i forbindelse med ombygning af stald 2 vil blive etableret en sengestald med fast gulv og dermed forseglers slaggen nedenunder.

På baggrund af ovenstående vurderes, at det ansøgte projekt ikke vil have en indvirkning på V2 kortlægningen, eller medføre yderligere forurening.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Olie

Der er to olietanke fra 2011 på 1.800l på ejendommen. Tankene er placeret i værksted/garage (bygning 12) på fast gulv uden afløb. I værksted/garage opbevares der også spildolie. Spildolien opbevares i tætte beholdere, på fast gulv uden afløb.

Kemikalier

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af rengøringsmidler. Det er minimalt hvad der anvendes af rengøringsmidler. Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere. Andre former for kemikalier der er klassificerede og mærket som giftige eller meget giftige opbevares i aflåst skab i stald 1. Nødvendige rengøringsmidler/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Pesticider

Det er maskinstation som varetager markarbejdet på Tøndborgvej 53.

Medicin

Medicinen opbevares i stalden. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på apoteket.

Affald

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Silkeborg Kommune.

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i container, og som afhentes af godkendt modtager.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-spærepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i garage/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares ved syd gavlen af stald 1. Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbi passerende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige, som følge af flere dyr. Der anvendes vand fra Pederstrup vandværk.

I alle stalde anvendes der drikkekopper eller drikkekar, hvorved vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger vand. Det vurderes derved at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie. Elforbruget anvendes hovedsagligt til gyllepumpning, belysning, malkning og mælkekøling. Af energibesparende teknikker kan nævnes naturlig ventilation i stalderne, vakuumpumpen til malkeanlægget er frekvensstyret og lavenergi lys i stalderne. Udendørs belysning har bevægelsescensor.

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger energi. Det vurderes derved at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. Det vurderes derfor at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlig følger virkninger for miljøet på baggrund heraf.

BAT (ammoniak)

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4186	727	4913
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4186	727	4913
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 5. BAT-beregning

BAT-niveauet er fastsat som hhv. eksisterende stald og ny/renoveret stald niveau. I bygning 2 er arealer der ombygges fra maskinhus til fast drænet gulv indsat som ny/renoveret stald, ligeledes er de to nye kalvepladser indsat som ny/renoveret stald.

BAT-niveauet er opnået ved at, der er anvendt:

- Fast drænet gulv med skraber i stald 2

- Dybstrøelse ved kalvepladserne

Der er ikke foretaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Alene på grund af afstanden vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og

- Staldsystemerne i eksisterende stalde er enten med senge med spalter, bagskyl og ringkanal eller dybstrøelse. Udvidelse sker med stald systemet dels dybstrøelse og dels senge med fast drænet gulv med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Olietanke står indendørs på fast gulv uden afløb, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, forbrug af fx foder, el og vand m.m.
- Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen.

Alternative løsninger

Den ansøgte løsning er valgt, idet den giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske rammer, som landmanden har til rådighed. Ændring af anvendelsen af eksisterende maskinhus og en mindre udbygning af anlægget i form af nye kalvepladser, giver en optimal udnyttelse af det resterende anlæg.

Der er ikke overvejet alternative placeringer af det ansøgte byggeri.

Med denne miljøgodkendelse følger der en fleksibilitet, således at der kan skiftes i antallet og sammensætningen af dyrene/dyretypen. Dermed vil ejendommen både kunne benyttes til kvier, malkekøer, malkekøer med opdræt osv. Dette er med til at fremtidssikre ejendommen.

Det vurderes at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansørgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.